

DOSTĘPNOŚĆ DLA OSÓB ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI

- materiały informacyjno-edukacyjne, cz. 5

Tekst alternatywny – czym jest i jak go stosować?

Jak sprawić, by osoby z niepełnosprawnością wzroku mogły w pełni odbierać zarówno tekst, jak i obrazy w przestrzeni internetowej? Z pomocą przychodzi tekst alternatywny, nazywany również atrybutem ALT. Jest to krótki opis obrazu, który zakodowany jest w treści strony internetowej w taki sposób, by mógł być uwzględniony przez oprogramowania i roboty czytające dla osób z niepełnosprawnościami wzroku.

Uwzględnianie tekstu alternatywnego w komunikatach wzbogaconych o obrazy jest obecnie obowiązkowe dla wszystkich instytucji publicznych (zobowiązują je do tego wytyczne WCAG 2.0). Warto jednak podjąć odpowiednie starania w tym zakresie również na poziomie organizacji pozarządowych i innych podmiotów. Upowszechnianie tego typu włączających

praktyk komunikacyjnych jest niezwykle istotne z uwagi na troskę o wszystkie osoby odbierające treści internetowe, przeciwdziałanie wykluczeniu oraz umożliwianie skutecznej komunikacji z osobami z niepełnosprawnościami wzroku. Mimo, że tekst alternatywny stosowany jest najczęściej na tradycyjnych stronach internetowych,

coraz częściej uwzględnia się go również w aplikacjach oraz mediach społecznościowych. Portale społecznościowe, takie jak m.in. Facebook, Twitter czy Instagram posiadają specjalne narzędzia do dodawania atrybutu ALT, dzięki czemu nawet komunikacja na fanpage'ach może być z łatwością prowadzona w sposób inkluzywny. Jeżeli jednak przerasta nas korzystanie ze wspomnianych funkcji, możemy wprowadzić tekst alternatywny oprócz regularnej treści,

zamykając go z obu stron kwadratowym nawiasem – taka forma również będzie sporym ułatwieniem dla osób z niepełnosprawnościami wzroku.

Najważniejszymi zasadami, o których powinno się pamiętać przy tworzeniu tekstu alternatywnego, są przede wszystkim:

- **spójność znaczeniowa obrazu z jego opisem** – tekst alternatywny nie powinien odbiegać swoim znaczeniem od obrazu, który opisuje;
- **umieszczenie tekstu alternatywnego w kontekście;**
- **zachowanie funkcji obrazu** - tekst alternatywny powinien przekazywać funkcje obrazu, co jest szczególnie istotne, gdy na stronie internetowej umieszczone są grafiki pełniące funkcję odnośnika do podstrony, np. „kliknij, by dowiedzieć się więcej”.

Oprócz zapoznania się z technicznymi zagadnieniami dotyczącymi wprowadzania tekstu alternatywnego w witrynach internetowych, konieczne jest też nauczenie się tworzenia treści atrybutu ALT w sposób szczególnie przemyślany. W redagowaniu tekstu alternatywnego należy kierować się kilkoma podstawowymi zasadami. Przede wszystkim warto pamiętać, by opis był maksymalnie skrócony i przekazywał treści widoczne na grafice w sposób jak najpełniejszy. W związku z tym, należy unikać zbędnych słów i dążyć do zwięzłości komunikatu – niepotrzebne będą więc sformułowania takie jak: „na zdjęciu widoczne są...” albo „obraz przedstawia...”. W zapewnieniu jak największej zwięzłości i klarowności komunikatu pomoże też

wyeliminowanie zbędnych przymiotników i przysłówków, czy też strony biernej. Należy również unikać skrótowych i lakonicznych komunikatów (np. wymienione po przecinku pojedyncze wyrazy). Pamiętajmy, że atrybut ALT powinien być przede wszystkim zrozumiały i jak najbardziej ułatwiać komunikację, a nie zaburzać ją.

Czy jednak zawsze trzeba pamiętać o umieszczeniu w komunikacie tekstu alternatywnego? Z reguły, im częściej zamieszczamy tego typu opis, tym spójniejsza i bardziej przewidywalna dla osób z niepełnosprawnościami wzroku jest nasza komunikacja, więc zdecydowanie warto uczynić ze stosowania atrybutu ALT nową regułą. Jedynym w zasadzie przypadkiem, kiedy tekstu alternatywnego nie należy stosować, jest umieszczanie go pod elementami pełniącymi funkcję jedynie ozdobną (np. separatory tekstu, różnego rodzaju ornamenty, które nie niosą ze sobą żadnej treści). W takim przypadku zastosowanie atrybutu ALT tylko zakłóca komunikat i wprowadza chaos, a więc utrudnia zrozumienie całości tego, co chcemy przekazać.

Niewątpliwie warto zgłębić najważniejsze kwestie związane ze stosowaniem tekstu alternatywnego. Dzięki wprowadzeniu go jako jednego ze stałych elementów naszej komunikacji internetowej, będziemy mieć pewność, że osoby z niepełnosprawnościami wzroku są w stanie odbierać pełnię treści internetowych. Jest to niezwykle istotne ze względu na potrzebę zapewnienia dostępności witryn internetowych dla wszystkich osób, bez względu na ich stan zdrowia czy sprawność.

Źródła:

<https://kulturawrazliwa.pl/wiedza/jak-stworzyc-tekst-alternatywny-krotki-poradnik/>
<https://www.samorzadonline.pl/wiadomosci/117,jak-napisac-dobry-tekst-alternatywny-czyli-atrybut-alt-obrazka-poradnik>